

Publiska vēstule pedagogiem

Par uzcītīgiem skolotājiem, pārgurušiem vecākiem un nesamīļotiem bērniem

Jau vairākas nedēļas mēs visi esam aizvadījuši ārkārtas režīmā. Varētu pat teikt - ārkārtīgas centības režīmā. Vecāki cenšas saglabāt līdzšinējos darba apgriezienus, strādājot no mājām, ar vienu aci pieskatot pirmsskolniekus un brīvos brīžos palīdzot skolas vecuma atvasēm ar uzdoto mācību vielu. Skolotāji cenšas apgūt dažādas pieejas, kā iecerēto mācību saturu veiksmīgāk nodot audzēkņiem un viņu vecākiem. Turklāt arī daudzi skolotāji ir vecāki, kas ļauj piedzīvot centību visā tās krāšņumā.

Mēs ik dienas dzirdam, ka vecāki jau šobrīd jūtas pārguruši no daudzajiem pienākumiem, vienlaikus satraucoties arī par savu tuvinieku veselību un kopējās situācijas neprognozējamību. Zem lielās atbildības nastas daudzi vecāki vairs nespēj būt emocionāli atbalstoši saviem bērniem nedz mācību, nedz jebkurā citā jomā, kas viņiem šobrīd būtu vajadzīgākais. Īpaši spēcīgi šo spriedzi izjūt daudz bērnu ģimenes, ģimenes, kur bērnus audzina viens vecāks, ģimenes ar īpašajiem bērniem, un šo sarakstu varētu turpināt vēl un vēl.

Skolotāji var palīdzēt noņemt šo spriedzi no vecākiem, apzinoties, ka šobrīd ģimeņu emocionālā veselība ir lielāka prioritāte nekā mācību rezultāti, īpaši mazajiem bērniem. Tāpēc mēs aicinām skolas rūpīgi izvērtēt uzdevumu apjomu un iekļaut savā atbildībā arī emocionālā atbalsta sniegšanu gan bērniem, gan vecākiem.

Interesei par bērnu un ģimeņu emocionālo labklātību nevajadzētu būt "vēl vienam uzdevumam" pedagoga jau tā garajā pienākumu sarakstā - ārkārtas situācija prasa rīkoties citādi nekā ierasts, tāpēc nepieciešams pašos pamatos mainīt prioritātes. Mums jāierauga skola kā resurss bērna un ģimenes dzīvē. Turklāt skola kopā ar vecākiem šobrīd var iemācīt bērniem ārkārtīgi svarīgu prasmi - kā pārvarēt grūtības kopīgiem spēkiem.

Kā to īstenot dzīvē? Piemēram:

- Pedagoģi var regulāri sazināties ar bērniem tiešsaistes platformās, kur cits citu var redzēt un uzmundrināt.
- Klases audzinātājs var reizi nedēļā aizsūtīt saviem klases bērniem vēstuli, paaieresējoties par to, kā viņiem ģimenēs klājas, un pastāstot, kā jūtas pats, jo bērni vislabāk mācās no mūsu piemēra.
- Pedagoģi var pavaicāt vecākiem, aicinot padalīties, kā viņi tiek galā un kā jūtas, esot kopā ar bērniem visu laiku, un kāds atbalsts viņiem visvairāk šobrīd būtu nepieciešams.
- Bērniem var pajautāt uzrakstīt sacerējumu vai uzzīmēt zīmējumu par to, kā viņiem šobrīd iet un kā viņi jūtas.
- Bērnus, kas jūtas īpaši nomākti vai skumji, varētu iepriecināt tikai viņam domāta pavisam īsa, uzmundriņoša ziņa, vēstulīte vai neilgs telefona zvans no pieaugušā, kas viņa dzīvē ir svarīgs – viņa skolotāja.

Īpaši svarīgi pedagogiem un sociālajiem pedagogiem šobrīd saglabāt tuvu saikni ar bērniem, kas nāk no augstāka riska ģimenēm. Protams, pedagogam nav personiski jāiesaistās katras ģimenes problēmu risināšanā, taču viņš var īstajā brīdī sadzirdēt un, piemēram, iesaistīt skolas psihologu vai ieteikt citas iestādes vai organizācijas, kas var palīdzēt. Liela spriedze un nogurums, kā likums, vispirms izpaužas uz bērniem - krīzes situācija diemžēl nozīmē arī lielāku

risku bērniem ciest no dažāda veida vardarbības. Turklāt šobrīd vardarbība pret bērnu šobrīd tiešām ir kļuvusi teju neredzama, jo bērns visu laiku ir mājās.

Ja sarunā ar pedagogu bērna uzvedība ļoti atšķiras no ierastās (bērns ir neraksturīgi nomākts, vai tieši pretēji - trauksmais); ja bērns tieši vai netieši pauž to, ka par viņu šobrīd nerūpējas vai ģimenē notiek kas nelāgs; ja bērna vecākos pamanāt kādas nopietnas grūtības vai drošības riskus bērnam, noteikti rīkojieties, iesaistot kolēģus un palīdzošos dienestus. Ne tāpēc, lai ģimenes kontrolētu vai sodītu, bet tāpēc lai laicīgi atbalstītu un novērstu nelaimes.

Kāpēc mēs šobrīd vēršamies tieši pie pedagogiem? Jo šobrīd pedagogs ir ģimenei tuvāk nekā jebkura cita institūcija. Mēs gribam atbalstīt skolas un pedagogus, lai tās varētu atbalstīt ģimenes. Ja varam kā palīdzēt, lūdzu, dodiet ziņu un domāsim kopā. Sirsnīgs paldies skolām, kas par to jau domā un dara!

Ar cieņu,

Agnese Sladzevska

“Centrs Dardedze” valdes locekle, preventives daļas vadītāja